

**КОМПАНІЇВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
КРОПИВНИЦЬКОГО РАЙОНУ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

РІШЕННЯ

П'ятдесят дев'ятої сесії селищної ради
восьмого скликання

від 22 жовтня 2024 року

№7785

смт Компаніївка

**Про затвердження Програми охорони та збереження
культурної спадщини на 2024 - 2028 роки**

Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», «Про землеустрій», «Про адміністративні послуги» та з метою збереження пам'яток культурної спадщини,

**селищна рада
ВИРІШИЛА**

1. Затвердити Програму охорони та збереження культурної спадщини на 2024 - 2028 роки (додається).

2. Фінансовому управлінню Компаніївської селищної ради передбачити видатки на фінансування витрат, пов'язаних з реалізацією Програми, в межах фінансових можливостей селищного бюджету.

3. Відділу освіти, культури, молоді, спорту та туризму Компаніївської селищної ради забезпечити виконання даної програми та щорічно до 25.02. інформувати селищну раду про хід її виконання.

4. Контроль виконання рішення покласти на постійну комісію селищної ради з питань прав людини, законності, депутатської діяльності і етики.

Секретар селищної ради

Анна ФРОЛОВА

ПРОГРАМА

охорони та збереження культурної спадщини на 2024 - 2028 роки

1. Мета Програми

Метою Програми є формування пам'яткоохоронної політики, збереження і популяризація пам'яток культурної спадщини Компаніївської селищної ради.

Досягнення вказаної мети передбачає реалізацію таких завдань Програми:

- проведення повного обліку пам'яток культурної спадщини на території Компаніївської селищної ради.
- проведення невідкладних реставраційних робіт на пам'ятках культурної спадщини.

Рациональне використання та консервація об'єктів культурної спадщини, їх гармонійне функціонування в життєвому середовищі.

Здійснення системних заходів з популяризації пам'яток культурної спадщини.

2. Розвиток сфери охорони культурної спадщини

2.1. Загальні положення.

Стаття 54 Конституції України передбачає, що держава забезпечує збереження і охорону культурної спадщини. Відповідно, органи державної влади та місцевого самоврядування створюють належні умови щодо збереження і охорони культурної спадщини на місцях.

Закон України «Про охорону культурної спадщини» визначає основні засади державної політики у сфері охорони культурної спадщини, роль місцевого самоврядування у здійсненні цієї політики.

Передумовою вирішення проблем із збереження і охорони культурної спадщини є реалізація місцевих програм відповідно до законодавства України.

Як свідчить практика, саме на місцевому рівні реально втілюються в життя основні положення державної пам'яткоохоронної політики. Саме місцеві програми дають можливість забезпечити взаємодію загальнодержавних і місцевих інтересів щодо забезпечення охорони пам'яток з державними, громадськими та з приватними інтересами у життєдіяльності міст і сіл області.

Програма охорони культурної спадщини – це система заходів, що здійснюється місцевими органами державної виконавчої влади та місцевого самоврядування шляхом забезпечення ефективного управління науково-дослідницькою, економічною, просвітницькою, технічною та виробничою складовими частинами галузі охорони культурної спадщини.

Суб'єктами програми у сфері охорони культурної спадщини виступають територіальна громада, фізичні та юридичні особи, об'єднання громадян і громадські організації, які впливають на процес охорони культурної спадщини.

2.2 Сучасний стан сфери охорони культурної спадщини на території Компаніївської селищної ради.

На території Компаніївської селищної ради існує 119 пам'яток культурної спадщини, з них:

- 46 - історії
- 165 - археологічні (кургани);
- 7 – архітектури та містобудування.

На державному обліку перебуває 176 пам'ятки культурної спадщини, всі вони - місцевого значення.

Відповідно до чинного законодавства України сфера охорони культурної спадщини має чотири основні складові частини (напрямки):

- управління охороною культурної спадщини;
- організація і проведення досліджень (обстежень) пам'яток, їх державний облік і занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток;
- організація реабілітації, ремонту та реставрації об'єктів культурної спадщини;
- організація використання та пристосування об'єктів культурної спадщини.

Усі зазначені напрямки реалізуються за участю та під контролем органів охорони культурної спадщини, визначеними Законом України «Про охорону культурної спадщини».

2.3 Необхідність розв'язання проблем.

Вирішення проблем збереження культурної спадщини, яка є невід'ємною складовою культурного надбання України, потребує зусиль як органу охорони культурної спадщини, так й інших виконавчих органів місцевого самоврядування, власників та користувачів об'єктів культурної спадщини, громадськості, благодійних організацій тощо.

Саме для визначення напрямків їхньої спільної діяльності та взаємодії в галузі охорони об'єктів культурної спадщини, їх популяризації покликана Програма, в якій пропонуються на наступні напрямки:

- раціональне використання, консервація та реставрація об'єктів культурної спадщини, їх гармонійне функціонування в життєвому середовищі;
- проведення паспортизації об'єктів культурної спадщини та формування пропозицій для включення цих об'єктів до Державного реєстру нерухомих пам'яток України на основі облікової документації;
- створення умов для патріотичного виховання молоді та дітей через історико-культурну спадщину Компаніївщини, сприяння залученню об'єктів культурної спадщини до екскурсійних маршрутів та розвитку екскурсійного руху;
- популяризація галузі охорони культурної спадщини.

3.Етапи реалізації Програми

Реалізація програми «Охорона і збереження культурної спадщини на 2024-2028 роки» передбачає поетапне досягнення її цілей та завдань, розрахована на реалізацію протягом вказаного періоду. Реалізація Програми передбачає виконання таких етапів:

- забезпечення проведення першочергових обстежень з метою формування інформаційно-методичної бази охорони культурної спадщини в регіоні;
- забезпечення розробки пропозицій, а також відповідної документації на першочергові протиаварійні та реставраційні роботи на пам'ятках культурної спадщини;
- забезпечення виконання першочергових протиаварійних та консерваційних робіт на пам'ятках, їх реставрація та реабілітація.

Критерії щодо формування щорічних заходів наступні:

- передбачення фінансування аварійно-відновлювальних робіт для пам'яток культурної спадщини (об'єктів), яким загрожує часткова або повна втрата;
- передбачення фінансування для заходів і пам'яток культурної спадщини (об'єктів) роботи на яких були розпочаті у попередній період;
- передбачення фінансування для заходів і об'єктів, для яких буде заплановане фінансування чи співфінансування селищного бюджетів, або ж за рахунок спонсорських коштів, коштів громадських організацій, меценатів, добровільних пожертвувань, чи інших видів допомоги, не заборонених законодавством.

4.Ресурсне забезпечення Програми

Програма спрямована на здійснення ефективного управління дослідницькою, економічною, просвітницькою, технічною та виробничою частинами галузі охорони культурної спадщини.

Обсяги щорічного фінансування Програми встановлюються на відповідний рік з урахуванням конкретних завдань та реальних можливостей селищного бюджету. Крім того, для фінансового забезпечення виконання Програми залучаються в установленому законодавством порядку кошти державного та обласного бюджетів в межах асигнувань, передбачених відповідними бюджетами, субвенції з державного, обласного бюджету місцевим бюджетам, а також фондів охорони пам'яток, благодійні внески юридичних і фізичних осіб та кошти з інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

5.Очікувані результати Програми

Програма спрямовується на забезпечення умов реалізації нормативно-правових актів України в галузі охорони культурної спадщини з урахуванням розвитку селищної ради.

Реалізація Програми дозволить вирішити такі завдання:

- 1.Забезпечення удосконалення системи управління охорони об'єктів культурної спадщини на території селищної ради.

2. Забезпечення виконання заходів з першочергових протиаварійних робіт щодо збереження об'єктів культурної спадщини, забезпечення збереження пам'яток у процесі їх експлуатації та проведення реставраційних пам'яткоохоронних заходів.

3. Продовження реалізації комплексної роботи з виготовлення облікової документації.

4. Всебічне сприяння розвитку бази формування основних напрямків розвитку сфери охорони культурної спадщини, розробки та впровадження технологій реставрації об'єктів культурної спадщини.

5. Залучення різних джерел надходження коштів, які не заборонені законодавством, у фінансуванні робіт з реставрації та ремонту об'єктів культурної спадщини.

6. Вплив на розвиток екскурсійно-туристичної галузі.

7. Визнання громади як регіону, що виконує свої правові зобов'язання у сфері охорони культурної спадщини.

Виконання Програми повинно дати поштовх позитивним зрушенням у сфері охорони культурної спадщини. Це стосується передусім усвідомлення суспільством необхідності збереження пам'яток для нинішнього і майбутніх поколінь, як важливого чинника патріотичного виховання громадян, розвитку національної свідомості Українського народу.

6.Механізми та критерії реалізації Програми

Механізм реалізації програми «Охорона і збереження культурної спадщини на 2024-2028 роки» передбачає здійснення заходів з охорони культурної спадщини, паспортизації, інвентаризації та реставрації пам'яток культурної спадщини.

Критерії відбору пам'яток культурної спадщини, які потребують виконання ремонтно-реставраційних робіт

Під час формування переліку робіт пріоритети надаються пам'яткам:

- на яких завершуються роботи, розпочаті у попередні роки,
- пам'ятки, які перебувають в аварійному стані,
- пам'ятки, які мають виготовлену проектно-кошторисну документацію на реставраційні роботи;
- пам'ятки для яких передбачене співфінансування.

Бюджетні кошти використовуються у межах відповідних бюджетних призначень на відповідний рік, згідно з переліком робіт та заходів з охорони культурної спадщини, з урахуванням заявок, що подані:

- народними депутатами України, депутатами обласної, районної та селищної ради;
- звернення від установ, організацій, старост, релігійних громад чи громадян.

Бюджетні кошти спрямовуються на:

- здійснення обліку (виявлення, вивчення, класифікації, державного обліку та реєстрації) об'єктів культурної спадщини;

- інвентаризація, паспортизація об'єктів культурної спадщини;
- проведення обстеження та розроблення документації, необхідної для внесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру, можливості включення до категорії «місцевого», «національного» значення;
- проведення робіт з реставрації, консервації, реабілітації, музеєфікації, ремонту пам'яток культурної спадщини з метою їх збереження, підтримання належного технічного стану, відповідного використання та обслуговування, розроблення необхідної проектної документації;
- здійснення заходів з охорони культурної спадщини з метою забезпечення захисту, запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди об'єктам культурної спадщини, оприлюдненням їх результатів шляхом проведення семінарів і конференцій, публікацій на інтернетресурсах.

7. Заходи щодо виконання Програми охорони та збереження культурної спадщини у 2024 - 2028 роки

№ з/п	Найменування заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерело фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис.грн.				
					2024	2025	2026	2027	2028
1	Проведення благоустрою території, поточного, капітального ремонтів та комплексу реставраційних робіт на пам'ятках культурної спадщини	Щорічно	Відділ освіти, культури, молоді, спорту та туризму	Селищний бюджет	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
2	Виготовлення облікової документації на пам'ятки культурної спадщини	Щорічно	Відділ освіти, культури, молоді, спорту та туризму	Селищний бюджет	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2	Висвітлення заходів щодо охорони культурної спадщини на інтернетресурсах	Щорічно	Відділ освіти, культури, молоді, спорту та туризму	Селищний бюджет					

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Програма затверджена	Рішенням Компаніївської селищної ради від 2024 року №
2	Ініціатор розроблення програми	Компаніївська селищна рада
3	Розробник програми	Відділ освіти, культури, молоді спорту та туризму Компаніївської селищної ради
4	Співрозробники програми	Відділи та структурні підрозділи виконавчого комітету Компаніївської селищної ради
5	Відповідальний виконавець програми	Відділ освіти, культури, молоді спорту та туризму Компаніївської селищної ради
6	Учасники програми	Відділи та структурні підрозділи виконавчого комітету Компаніївської селищної ради
7	Терміни реалізації програми	2024-2028
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього	Згідно з відповідними бюджетними призначеннями
9	Основні джерела фінансування програми	Державний бюджет, обласний бюджет, місцевий бюджет, власні кошти суб'єктів господарювання та кошти інвесторів